

STIPAN ŠARAC
Zastupnik u Domu naroda
Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Dom naroda
Sarajevo, 22.11.2021.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 23-11-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	02-	2016	121

DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

n/r Tomislav Martinović, predsjedatelj

n/r Izmir Hadžiavdić, sekretar

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

n./r. Fadil Novalić, premijer

PREDMET: Odgovor na Mišljenje Vlade Federacije BiH na Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata, dostavlja se.-

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 290. sjednici, održanoj 11.11.2021. godine, utvrdila MIŠLJENJE na Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata. U Mišljenju Vlade Federacije BiH se smatra da nije prihvatljiv ovaj prijedlog Zakona iz slijedećih razloga:

- „cijeni da su postojeća zakonska rješenja koja definiraju izdvajanja i usmjeravanja dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata adekvatna ako uzmemo u obzir trenutnu ekonomsku situaciju“.

Odgovor:

Ovim prijedlogom dopune Zakona određen je minimalan iznos naknade. U tabeli 2, koja je prilog obrazloženju, prikazani su minimalni iznosi naknade za pojedine hidroelektrane u Federaciji BiH i hidroelektranu Orlovac u Republici Hrvatskoj.

Za hidroelektrane u Federaciji BiH odnos minimalne naknade predviđene dopunom Zakona i prosječne godišnje naknade koje izdvajaju hidroelektrane je:

- 8% za HE Grabovicu,
- 9% za He Mostar,
- 13% za HE Salakovac,
- 26% za CHE Čapljina,
- 36% za HE Rama.

Odnos minimalne naknade predviđene dopunom Zakona i prosječne godišnje naknade za HE Orlovac u Republici Hrvatskoj iznosi **241 %**.

Iz naprijed navedenih podataka može se zaključiti da se odredbe dopune Zakona neće odnositi na hidroelektrane u Federaciji BiH, osim u slučajevima višestrukog odstupanja od

prosječne proizvodnje energije uzrokovanim možebitnim dugotrajnim remontima postrojenja. Dopuna Zakona u najvećoj mjeri će se odnositi na HE Orlovac čiji je vlasnik Hrvatska elektroprivreda dd Republike Hrvatske.

U svom MIŠLJENJU, Vlada Federacije BiH izražava zabrinutost za tešku ekonomsku situaciju Hrvatske elektroprivrede, a zanemarljiva se teška ekonomska situacija Grada Livna i Općine Tomislavgrad, te prostor Hercegbosanske županije.

U daljnjem Mišljenju Vlada Federacije konstatira i sljedeće:

- „Cijenimo također da bi ovako prihvaćena dopuna Zakona predstavljala stalno novčano davanje koje nije vezano za bilo koju količinu proizvedene energije isticanja prihoda od iste, što je u suprotnosti sa samom prirodom i intencijom ovog zakona“

Odgovor:

Bit i smisao ovog Zakona je naknada za izgubljen katastarski prihod jer je zemljište potopljeno i zauzeto hidroakumulacijom. Nažalost Zakonom o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata, pri izračunu naknade, potopljena ili zauzeta površina se ničim ne vrednuje.

Svim dosadašnjim zakonima i Ugovorima izdvajanja dijela prihoda bila su vezana za površinu zemljišta potopljenog hidroakumulacijom i količinu vode koju može primiti hidroakumulacija, kao što su:

- Zakon o izdvajanju i usmjeravanju dijela dohotka organizacija udruženog rada koje koriste hidroakumulacione objekte, (Službeni list SR BiH, broj 23, od 13.08.1976, godine), gdje je određeno 0,10 dinara za m² potopljenog zemljišta i 0,10 dinara po m³ prikupljene vode,
- Ugovor o plaćanju i trošenju naknade za korištenje prostora potpisanog između Hrvatske elektroprivrede i općine Tomislavgrad, broj:01-3-1/95, od 14.03.1995. godine, određeno 0,0078 DEM po 1 m² potopljenog zemljišta i 0,00078 po 1 m³ vode.

Dopuna Zakona je usmjerena u pravcu duha Zakona, a to je određivanje naknade za potopljeno zemljište a dijelom se ispravlja nelogičnost malih iznosa naknade za ogromne potopljene i zauzete površine poljoprivrednog zemljišta kao što je hidroakumulacija Buško jezero.

Zakonom se također nadoknađuje i izgubljena dobit lokalne zajednice zbog umanjene režima rada HE Orlovac jer je podređen i usklađen s radom ostalih hidroelektrana nizvodno na rijeci Cetini u Republici Hrvatskoj (HE Peruća, HE Đale, HE Kraljevac i HE Zakućac).

Znanstvenim radom „PLANIRANJE RADA HIDROENERGETSKOG SUSTAVA ORLOVAC“ , (grupe autora: Mr. sc. Ranko Goić, dipl. ing. Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje – Split Marko Lovrić, dipl. ing. HEP, Prijenosno područje Split Nedjeljko Šimundić, dipl. ing. Dr. sc. Mladen Petrićec, dipl. ing. Hrvatske vode, Zagreb) izvršeni su proračuni na 25-godišnjem uzorku dnevnih dotoka u kompenzacijski bazen Lipa i akumulaciju Buško Blato, za četiri različite varijante energetske zahtjeva (ograničenja) Ustanovljen je mogući dodatan energetske doprinos u iznosu oko 100 GWh godišnje. Izgubljena novčana naknada za grad Livno i općinu Tomislavgrad samo po ovoj osnovi je **1.000.000 KM godišnje**. Posebnost Hidroenergetskog sustava Orlovac su ogromni gubitci vode u Buškom jezeru, niveliranje nizvodnog toka Cetine i pražnjenje akumulacije u Buškom jezeru ovisno o razini

vode u Cetini, za što nisu odgovorne jedinice lokalne samouprave, a na taj način su još jednom zakinute.

Što se tiče primjedbe da se u parlamentarnoj proceduri već nalazi „**Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata**“, koji su predložili Petar Galić i Ante Baković, zastupnici u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koji regulira istu materiju, ističemo da je to točno uz nadopunu da je njegov pravi naziv „**Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata**“ koji je **jednoglasno usvojen** u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao takav dostavljen u Dom Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, i kojega sam ja kao zastupnik u Domu Naroda i kao ovlaštenu predlagač, u identičnom tekstu u kojem je usvojen na Zastupničkom domu, poslao u daljnju parlamentarnu proceduru na razmatranje i usvajanje.

Zbog svega naprijed navedenog mišljenja sam da Vlada Federacije BiH nije uzela u obzir sve obrazložene činjenice i nije zauzela ispravan stav, te smatram kako će zastupnici u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH razmotriti navedene činjenice i podržati dopunu Zakona kako stoji u Prijedlogu.

Zastupnik u Domu naroda

Stipan Šarac

